

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 22. novembra 2012*

„Odvolanie — Žaloba o neplatnosť proti rozhodnutiu Komisie, ktorým sa ukladá pokuta za porušenie pečate — Dôkazné bremeno — Skreslenie dôkazov — Povinnosť odôvodnenia — Výška pokuty — Neobmedzená právomoc súdu — Zásada proporcionality“

Vo veci C-89/11 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 25. februára 2011,

E.ON Energie AG, so sídlom v Mníchove (Nemecko), v zastúpení: A. Röhling, F. Dietrich a R. Pfromm, Rechtsanwälte,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: A. Bouquet, V. Bottka a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu predsedníčky tretej komory, sudcovia K. Lenaerts (spravodajca), G. Arestis, J. Malenovský a D. Šváby,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Impellizzeri, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. apríla 2012,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. júna 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Svojím odvolaním sa E.ON Energie AG (ďalej len „E.ON Energie“) domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 15. decembra 2010, E.ON Energie/Komisia (T-141/08, Zb. s. II-5761, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Všeobecný súd zamietol žalobu E.ON Energie týkajúcu sa zrušenia rozhodnutia Komisie K(2008) 377 v konečnom znení z 30. januára 2008 o stanovení pokuty podľa článku 23 ods. 1 písm. e) nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 za porušenie pečate (vec COMP/B-1/39.326 – E.ON Energie AG), ktorého zhrnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 240, s. 6, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

- 2 Článok 20 ods. 2 písm. d) nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) stanovuje, že „úradníci a iné sprevádzajúce osoby určené Komisiou na vykonávanie inšpekcie sú oprávnené: zapečatiť prevádzkové priestory a obchodné knihy alebo záznamy na takú dobu trvania a v takom rozsahu, v akom sú potrebné pre inšpekciu“.
- 3 Podľa článku 23 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2003 „Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, ktoré nepresahujú 1 % celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku, keď úmyselne alebo z nedbalosti... porušia pečate pripevnené v súlade s článkom 20 ods. 2 písm. d) úradníkmi alebo inými sprevádzajúcimi osobami oprávnenými Komisiou“.
- 4 V súlade s článkom 23 ods. 2 uvedeného nariadenia Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, najmä keď úmyselne alebo z nedbanlivosti porušujú ustanovenia článkov 81 ES alebo 82 ES, pričom pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 5 Rozhodnutím z 24. mája 2006 Komisia v súlade s článkom 20 nariadenia č. 1/2003 nariadila inšpekciu v priestoroch spoločnosti E.ON AG a v podnikoch, nad ktorými vykonáva kontrolu, s cieľom preveriť dôvodnosť podozrení o ich účasti na postupoch obmedzujúcich hospodársku súťaž. Inšpekcia sa začala u odvolateľky E.ON Energie v poobedňajších hodinách 29. mája 2006 v jej obchodných priestoroch nachádzajúcich sa v Mníchove (Nemecko). E.ON Energie po tom, ako sa oboznámila s rozhodnutím o inšpekcii, vyhlásila, že voči nemu nemá námietky.
- 6 Inšpekciu vykonali štyria zástupcovia Komisie a šiesti zástupcovia Bundeskartellamt (nemecký orgán pre hospodársku súťaž). Dokumenty vybrané počas inšpekcie 29. mája 2006 boli na účely podrobnejšieho preskúmania týmito zástupcami uskladnené v miestnosti G.505, ktorú E.ON Energie dala k dispozícii Komisii. Keďže inšpekciu nebolo možné dokončiť v ten istý deň, vedúci inšpekcie dvere tejto miestnosti, ktoré sa skladali z lakovaných protizvukových panelov a z rámu z eloxovaného hliníka, uzamkol kľúčom a zapečatil úradnou pečaťou s rozmermi 90 x 60 mm (ďalej len „sporná pečať“). Približne dve tretiny povrchu pečate boli pripevnené na panel dverí a zvyšok na ich rám. Zástupcovia Komisie, Bundeskartellamt a E.ON Energie spísali a podpísali zápisnicu o pripevnení pečate. Potom inšpektori opustili priestory E.ON Energie a zobrali so sebou kľúč od dverí miestnosti G.505, ktorý im bol odovzdaný. E.ON Energie v odpovedi na žiadosť o informácie uviedla, ako vyplýva aj z odôvodnenia 19 sporného rozhodnutia, že okrem kľúča odovzdaného Komisii bolo v obehú aj 20 ďalších univerzálnych kľúčov umožňujúcich vstup do miestnosti G.505.

- 7 Sporná pečať bola samolepiaca páska modrej farby so žltými čiarami na vrchnom a spodnom okraji a so žltými hviezdami európskej zástavy. Dolná žltá plocha obsahovala poznámku, podľa ktorej môže Komisia v prípade porušenia pečate uložiť pokutu. Bezpečnostnú fóliu na vytvorenie spornej pečate (ďalej len „bezpečnostná fólia“) vyrobila spoločnosť 3M Europe SA (ďalej len „3M“) v decembri 2002.
- 8 Ak je pečať – tak ako sporná pečať – plastická, v prípade porušenia pečate zostane biele lepidlo, ktorým je pečať k povrchu pripevnená, na povrchu v podobe nápisov „VOID“ veľkosti približne 12 typografických bodov, čiže približne 5 mm, rozmiestnených na celej ploche lepiacej pásky. Odstránená pečať sa na týchto miestach stane priehľadná, takže nápisy „VOID“ sú viditeľné aj na pečati.
- 9 Keď sa inšpekcia ráno 30. mája 2006 okolo 8.45 vrátila, zistila, že stav spornej pečate, ktorá bola stále pripevnená na dverách miestnosti G.505, sa zmenil.
- 10 Okolo 9.15 zástupca inšpekcie otvoril dvere miestnosti G.505. Otvorenie dverí spôsobilo odtrhnutie časti spornej pečate pripevnenej na paneli dverí, pričom druhá časť zostala pripevnená na ich ráme.
- 11 Bola spísaná zápisnica o porušení pečate, ktorá predovšetkým uvádza:

„...“

- Celá [sporná] pečať bola posunutá približne o 2 mm vyššie a do strany, takže boli viditeľné stopy lepidla na dolnej časti a na pravej strane [spornej] pečate.
 - Nápis ‚VOID‘ bol jasne viditeľný na celej ploche [spornej] pečate, ktorá však stále priliehala k rámu a k dverám a nebola roztrhnutá.
 - Po otvorení dverí [úradníkom] Komisie (pánom K.), pri ktorom zostala [sporná] pečať neporušená, teda neroztrhla sa, boli biele stopy nápisu ‚VOID‘ viditeľné na zadnej strane [spornej] pečate (lepiaca plocha).
 - Ak sa [sporná] pečať odlepí, biely nápis ‚VOID‘ zostane obvykle na povrchu, čo bol do veľkej miery aj tento prípad, pretože nápis sa skutočne nachádzal na povrchu dverí.
 - Množstvo bielych stôp sa však nachádzalo aj na lepiacej ploche [spornej] pečate, nie na priehľadných miestach zodpovedajúcich nápisom ‚VOID‘ na zadnej strane pečate, ale práve po stranách týchto miest.“
- 12 Zápisnicu o porušení pečate podpísali zástupca Komisie a zástupca Bundeskartellamt. E.ON Energie ju odmietla podpísať.
- 13 Poobede 30. mája 2006 boli mobilným telefónom urobené digitálne fotografie spornej pečate.
- 14 Dňa 31. mája 2006 urobila E.ON Energie „doplňajúce vyhlásenie... k zápisnici o zapečatení z 30. mája 2006“, ktoré uvádza:
- „1. Po otvorení dverí sa nezistila žiadna zmena dokumentov uskladnených v miestnosti.
 2. Keď sa večer 30. mája odstránila [sporná] pečať na účely výmeny, výraz ‚VOID‘ na ráme nebol vôbec zmazaný.
 3. Pán K. bol podvečer prítomný pri pripevnení [spornej] pečate a mal pocit, že trvalo neobvykle dlho.“

- 15 Dňa 9. augusta 2006 Komisia zaslala E.ON Energie v súlade s článkom 18 nariadenia č. 1/2003 žiadosť o informácie. E.ON Energie na túto žiadosť odpovedala listom z 23. augusta 2006. Ďalšie žiadosti o informácie boli adresované 29. augusta 2006 spoločnosti 3M a 31. augusta 2006 upratovacej firme, ktorá v čase sporných skutkových okolností pracovala v priestoroch E.ON Energie (ďalej len „upratovacia firma“), a 1. septembra 2006 bezpečnostnej službe E.ON Energie.
- 16 Desať členov inšpekcie vyplnilo dotazníky týkajúce sa ich pripomienok k pripevneniu spornej pečate a k jej stavu, v akom sa nachádzala ráno 30. mája 2006.
- 17 Dňa 2. októbra 2006 Komisia zaslala E.ON Energie svoj súpis námietok. Na základe dostupných informácií dospela predovšetkým k záveru, že sporná pečať bola porušená, za čo nesie plnú zodpovednosť E.ON Energie ako subjekt zodpovedajúci za uvedenú budovu.
- 18 E.ON Energie 13. novembra 2006 predložila svoje pripomienky k súpisu námietok.
- 19 Dňa 6. decembra 2006 na žiadosť E.ON Energie úradník poverený vypočutím vykonal výsluch, na ktorom sa zúčastnila aj spoločnosť 3M.
- 20 Dňa 21. decembra 2006 na žiadosť Komisie spoločnosť 3M písomne potvrdila niektoré vyhlásenia prednesené počas výsluchu.
- 21 V priebehu správneho konania E.ON Energie poskytla Komisii tri znalecké posudky ústavu pre prírodné vedy a medicínu (ďalej len „ústav“).
- 22 Dňa 21. marca 2007 ústav vypracoval prvý znalecký posudok, v ktorom sa analyzovala odolnosť spornej pečate voči šmykovému napätiu a odlúpeniu.
- 23 Dňa 11. apríla 2007 Komisia poverila pána Kr., autorizovaného znalca v oblasti techniky nalepovania a plastických materiálov a ich reagovania, vypracovať správu o určitých aspektoch funkčnosti a obsluhovania spornej pečate. Jeho prvá správa bola vypracovaná 8. mája 2007.
- 24 Dňa 15. mája 2007 ústav vypracoval druhý znalecký posudok, v ktorom sa analyzovala odolnosť spornej pečate voči šmykovému napätiu ťahom a stlačením a odlúpeniu po použití čistiaceho prostriedku Synto (ďalej len „Synto“), ktorý podľa tvrdenia E.ON Energie použila upratovacia firma na dvere, kde bola pripevnená sporná pečať.
- 25 Listom zo 6. júna 2007 Komisia informovala E.ON Energie o nových skutočnostiach, ktoré zistila od oznámenia o výhradách, pričom vychádzala z vyhlásení spoločnosti 3M a prvej správy pána Kr., a umožnila jej, aby v tejto súvislosti predložila písomné pripomienky.
- 26 E.ON Energie 6. júla 2007 zaslala Komisii písomné pripomienky a požiadala o nový výsluch. Táto žiadosť bola zamietnutá.
- 27 Dňa 1. októbra 2007 E.ON Energie zaslala Komisii tretí znalecký posudok ústavu z 27. septembra 2007, v ktorom sa analyzovala odolnosť spornej pečate voči odlúpeniu v dôsledku starnutia, použitia Synta a vlhkosti vzduchu.
- 28 Komisia následne poverila pána Kr., aby sa vyjadril k tvrdeniam a poznámkam obsiahnutým v liste E.ON Energie zo 6. júla 2007 a v druhom a treťom znaleckom posudku ústavu. Pán Kr. vypracoval svoju druhú správu 20. novembra 2007.
- 29 Listom z 23. novembra 2007 Komisia oznámila E.ON Energie dodatočné skutočnosti, ktoré zistila od zaslania listu zo 6. júna 2007. Zároveň jej povolila prístup k príslušným dokumentom, najmä k druhej správe pána Kr.

- 30 Dňa 10. decembra 2007 E.ON Energie zaujala stanovisko k dokumentom zaslaným 23. novembra 2007.
- 31 Dňa 15. januára 2008 Komisia dostala list od E.ON Energie, v ktorom boli priložené miestoprísahné vyhlásenia 20 osôb, ktoré mali podľa E.ON Energie kľúč umožňujúci vstup do miestnosti G.505 večer 29. mája 2006 (ďalej len „držitelia kľúčov“). Tieto osoby vo svojich vyhláseniach potvrdili, ako vyplýva z odôvodnenia 42 sporného rozhodnutia, že v predmetnom čase, t. j. od 19.00 29. mája 2006 do 9.30 30. mája 2006, sa buď nenachádzali v budove G, alebo neotvorili dvere dotknutej miestnosti.
- 32 Dňa 30. januára 2008 Komisia prijala sporné rozhodnutie.
- 33 Výroková časť tohto rozhodnutia znie:

„Článok 1

E.ON Energie... porušila [spornú] pečať pripevnenú úradníkmi Komisie v súlade s článkom 20 ods. 2 písm. d) nariadenia č. 1/2003 a porušila, prinajmenšom z nebanlivosti, článok 23 ods. 1 písm. e) toho istého nariadenia.

Článok 2

Za porušenie uvedené v článku 1 sa E.ON Energie... ukladá pokuta vo výške 38 000 000 eur.

...“

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

- 34 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 15. apríla 2008 podala E.ON Energie žalobu týkajúcu sa zrušenia sporného rozhodnutia a subsidiárne zníženia výšky pokuty, ktorá jej bola uložená v neprimeranej výške. Na podporu svojich návrhov uviedla deväť žalobných dôvodov.
- 35 Všeobecný súd všetkých deväť žalobných dôvodov zamietol.
- 36 Všeobecný súd v bodoch 48 až 64 napadnutého rozsudku preskúmal prvý žalobný dôvod založený na porušení týkajúcom sa dôkazného bremena. Pripomenul, že v súlade s judikatúrou súd nemôže konštatovať, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu porušenia, pokiaľ v súvislosti s touto otázkou pretrváva pochybnosť, najmä v rámci žaloby týkajúcej sa zrušenia rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta, a to v súlade so zásadou prezumpcie nevinoty zakotvenej v článku 6 ods. 2 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme, ako aj v článku 47 Charty základných práv Európskej únie. Zamietol tvrdenie vznesené spoločnosťou E.ON Energie, ktoré sa zakladalo na údajnej analógii s judikatúrou týkajúcou sa zosúladených postupov, podľa ktorej stačí, aby podnik uviedol argumentáciu, ktorá stavia skutočnosti uvedené Komisiou na účely záveru o existencii porušenia do iného svetla, pričom uviedol, že táto judikatúra sa neuplatňuje, pretože Komisia sa opiera o priame dôkazy. Okrem prípadu, že samotný podnik z dôvodu konania Komisie nemôže preukázať opak, prináleží podniku z právneho hľadiska dostatočne preukázať jednak existenciu okolnosti, na ktorú sa odvoláva, a jednak, že táto okolnosť spochybňuje dôkaznú hodnotu dôkazov, o ktoré sa opiera Komisia.
- 37 V prejednávanej veci Všeobecný súd teda zamietol tvrdenie E.ON Energie, podľa ktorého mala Komisia bez akejkoľvek odôvodnenej pochybnosti preukázať, že zmena stavu spornej pečate zistená 30. mája 2006 je pripísateľná E.ON Energie. Všeobecný súd na rozdiel od tvrdenia Komisie konštatoval, že dôvod vznesený spoločnosťou E.ON Energie nie je abstraktný, pričom však poznamenal, že Komisia neporušila zásady upravujúce dôkazné bremeno. Na jednej strane totiž odôvodnenie 44 sporného rozhodnutia výslovne uvádza, že „Komisii prináleží uviesť skutočnosti nevyhnutné na preukázanie

toho, že došlo k porušeniu pečate“. Na druhej strane Komisia svoje konštatovanie o porušení pečate v odôvodneniach 75 a 76 sporného rozhodnutia opierala o stav spornej pečate ráno 30. mája 2006, na ktorej sa podľa nej vyskytovali nápisy „VOID“ na celej ploche, ako aj zvyšky lepidla na zadnej strane, ako to vyplýva najmä z vyhlásení inšpektorov Komisie a Bundeskartellamt a zo zistení uvedených v zápisnici o porušení pečate. Všeobecný súd napokon odmietol tvrdenia E.ON Energie založené na alternatívnych vysvetleniach týkajúcich sa stavu spornej pečate, pričom uviedol, že údajná zastaranosť spornej pečate a neexistencia fotografií preukazujúcich jej stav pred otvorením dverí nestážili dôkazné bremeno prináležiace Komisii.

- 38 Všeobecný súd v bodoch 74 až 90 zamietol druhý žalobný dôvod, založený na porušení „zásady vyšetrovacieho konania“, lebo Komisia nepreskúmala všetky dôkazy relevantné v prejednávanej veci. Po prvé Všeobecný súd konštatoval, že Komisia nezapochybovala, pokiaľ ide o zloženie prípravku Synto použitého v noci z 29. mája na 30. mája 2006, pretože si v prvom rade od samotnej upratovacej firmy zadovážila presne ten istý čistiaci prostriedok, ako bol čistiaci prostriedok použitý v uvedenú noc, a použila ho na uskutočnenie testov. Po druhé Všeobecný súd rozhodol, že tvrdenie E.ON Energie o možnosti, že držiteľia kľúčov mohli sprístupniť spornú miestnosť tretím osobám alebo že sa do nej niekto dostal iným spôsobom, je v predmetnej veci irelevantné, pretože v súlade s článkom 23 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2003 Komisia síce má preukázať, že došlo k porušeniu pečate úmyselne alebo z nedbanlivosti, ale nie je povinná preukázať, že sa do miestnosti, ktorá bola zapečatená, niekto skutočne dostal. Po tretie Všeobecný súd zamietol tvrdenie založené na údajnej účelovej formulácii otázky č. 6 dotazníka určeného inšpektorom s tvrdením, že cieľom tejto otázky bolo zistiť, ktoré skutočnosti členovia tímu považujú za dôkazy preukazujúce porušenie pečate so zreteľom na konštatovania uvedené v zápisnici. Navyše každý z inšpektorov skutočne uviedol skutočnosti, na ktoré si sám spomínal.
- 39 Všeobecný súd v bodoch 99 až 124 napadnutého rozsudku skúmal tretí žalobný dôvod, založený na údajne nesprávnej domnienke o riadnom pripevnení pečate, a dospel k záveru, že ho nemožno uznať. V prvom rade Všeobecný súd uviedol, že skutočnosti, o ktoré sa Komisia opierala, keď dospela ku konštatovaniu o riadnom pripevnení spornej pečate, a to o zápisnicu o pripevnení tejto pečate a odpovede inšpektorov, ktorí boli prítomní pri jej pripevnení, na otázku č. 3 dotazníka, ktorý im bol určený, umožňujú konštatovať, že sporná pečať bola 29. mája 2006 pripevnená správne, teda že sa prilepila na dvere miestnosti G.505 a na ich rám a že nebola porušená, keďže sa na nej v čase, keď kontrolný tím opustil priestory E.ON Energie, neobjavili nápisy „VOID“.
- 40 V druhom rade Všeobecný súd skúmal, či okolnosti, na ktoré poukázala E.ON Energie, mohli sponchybníť dôkaznú hodnotu uvedených skutočností. Zamietol tvrdenie spočívajúce v tom, že pred pripevnením spornej pečate nedošlo k osobitnému čisteniu dverí, pričom najmä uviedol, že inšpektori sa ubezpečili o stave čistoty podkladu a že podľa technického listu by sa pri pripevnení pečate na vlhký povrch nápisy „VOID“ v prípade porušenia pečate neukázali z dôvodu jej nedostatočnej priľnavosti na tento povrch. E.ON Energie okrem toho nepreukázala, že dotknutý povrch bol znečistený inak než prachom, ktorý sa zvyčajne nachádza v kancelárii. Pokiaľ ide o skutočnosť, na ktorú poukázala E.ON Energie, že uvedený povrch bol z eloxovaného hliníka, pričom išlo o materiál, ktorý technický list spornej pečate neuvádzal, Všeobecný súd uviedol, že podľa výrobcu tejto pečate podniku 3M takáto pečať na dverách z hliníka alebo lakovaného hliníka funguje správne, a spresnil, že ak by išlo o použitie na nevhodnom povrchu, došlo by k nedostatočnému prilnutiu pečate, čo by mohlo zabrániť tomu, že sa nápisy „VOID“ objavia v prípade jej posunutia. Všeobecný súd napokon zamietol ako nepodložené tvrdenie, podľa ktorého sa sporná pečať neodlepila od svojej bezpečnostnej fólie v súlade s pokynmi výrobcu.
- 41 Všeobecný súd v bodoch 134 až 156 napadnutého rozsudku zamietol štvrtý žalobný dôvod, založený na údajne nesprávnej domnienke o „zjavnom stave“ spornej pečate nasledujúci deň po inšpekcii. Všeobecný súd v prvom rade dospel k záveru, že skutočnosti, o ktoré sa Komisia opierala pri konštatovaní, že došlo k porušeniu pečate, a to o zápisnicu o porušení pečate, podľa ktorej bola celá sporná pečať posunutá približne o 2 mm do výšky a do strany a nápisy „VOID“ boli jasne viditeľné na

celom povrchu tejto pečate, ako aj o výpovede inšpektorov, ktorí boli prítomní v čase, keď bolo zistené porušenie pečate, totiž umožňujú konštatovať, že k porušeniu spornej pečate došlo v noci z 29. mája na 30. mája 2006, a teda že predmetné dvere do miestnosti mohli byť v tomto čase otvorené.

- 42 V druhom rade Všeobecný súd skúmal, či okolnosti, na ktoré poukázala E.ON Energie, mohli spochybniť dôkaznú hodnotu uvedených skutočností. Všeobecný súd zamietol tvrdenie E.ON Energie, podľa ktorého boli nápisy „VOID“ len slabo viditeľné, a to len na časti spornej pečate. Uviedol najmä, že skutočnosť, že sa objavili nápisy „VOID“, stačí na konštatovanie, že sporná pečať bola posunutá a že jej porušený stav potvrdilo osem inšpektorov prítomných na mieste. Pokiaľ ide o porovnanie, ktoré inšpektori urobili medzi stavom spornej pečate a stavom pečatí pripevnených v ostatných priestoroch budovy, Všeobecný súd rozhodol, že bolo odôvodnené, pretože toto porušenie pečate bolo prvé a inšpektori sa takýmto porovnaním poistili. Nemožno tak z toho vyvodiť záver, že existovali pochybnosti v súvislosti so stavom pečate. Pokiaľ ide o tvrdenie založené na skutočnosti, že fotografie, z ktorých Komisia vychádzala, boli urobené po otvorení dverí, Všeobecný súd uviedol, že nemôže spochybniť dôkaznú hodnotu uvedených skutočností.
- 43 Všeobecný súd ďalej v bodoch 166 až 171 napadnutého rozsudku preskúmal piaty žalobný dôvod založený na údajne nesprávnej domnienke o vhodnosti bezpečnostnej fólie na úradné pripevnenie pečatí Komisiou, lebo táto fólia bola vyrobená, aby slúžila ako dôkaz o tom, že „chránený kontajner alebo iný výrobok“ nebol otvorený. Všeobecný súd po prvé rozhodol, že hoci technický list spornej pečate výslovne neuvádza spôsob, akým ju Komisia použila, z tohto listu vyplýva, že bezpečnostná fólia musí naznačovať manipuláciu s ňou, pričom ak dôjde k pokusu o odstránenie štítka, zničí sa, čo presne zodpovedá tomuto použitiu. Hoci výrobca odporúča využitie doplnkových zabezpečovacích prostriedkov v prípadoch, „keď manipulácia môže mať veľmi závažné dôsledky, ako napríklad závažné finančné straty“, z technického listu vyplýva, že toto odporúčanie vyjadruje možnosť negatívnej chybovej reakcie.
- 44 Po druhé Všeobecný súd uviedol, že zapečatenie v súlade s článkom 20 ods. 2 písm. d) nariadenia č. 1/2003 bolo uznané zástupcami E.ON Energie a že možno konštatovať, že táto spoločnosť mala prípadné pochybnosti, pokiaľ ide o vhodnosť bezpečnostnej fólie, vyjadriť okamžite pri pripevnení pečate. Po tretie Všeobecný súd odkázal na svoje preskúmanie šiesteho žalobného dôvodu v súvislosti s tvrdeniami E.ON Energie týkajúcimi sa „alternatívnych scenárov“, ktoré mohli mať vplyv na stav spornej pečate.
- 45 Všeobecný súd v bodoch 199 až 234 napadnutého rozsudku zamietol šiesty žalobný dôvod, založený na tom, že Komisia nezohľadnila „alternatívne scenáre“, ktoré mohli spôsobiť zmenu stavu spornej pečate. Všeobecný súd uviedol, že v zásade prináleží podniku, ktorý uvádza alternatívne vysvetlenie skutočností zistených Komisiou, preukázať jednak existenciu okolnosti, na ktorú poukazuje, a jednak, že táto okolnosť spochybňuje dôkaznú hodnotu dôkazov, o ktoré sa opiera Komisia, a následne pripomenul, že zamietnutím štvrtého žalobného dôvodu už rozhodol, že Komisia odôvodnene dospela k záveru, že k porušeniu spornej pečate došlo v noci z 29. mája na 30. mája 2006. Bolo teda potrebné preskúmať, či E.ON Energie úspešne preukázala opak.
- 46 Všeobecný súd po prvé rozhodol, že E.ON Energie nepreukázala existenciu „vonkajších vplyvov“, ktoré spôsobili, že sa na spornej pečati objavili nápisy „VOID“. Uviedol najmä, že tento podnik nepreukázal príčinnú súvislosť medzi údajným prekročením maximálnej dĺžky uskladnenia tejto pečate a objavením sa uvedených označení vzhľadom najmä na skutočnosť, že ostatné použité pečate pochádzajúce z toho istého balenia nevykazovali pozitívnu reakciu. Konštatoval tiež, že E.ON Energie nepreukázala, že skutočnosť, že zamestnankyňa upratovacej firmy použila na očistenie zapečatených dverí čistiaci prášok Synto, vyvolala riziko vzniku „pozitívnej chybovej reakcie“ pečate. Všeobecný súd dodal, že v každom prípade bolo zodpovednosťou E.ON Energie informovať upratovaciu firmu o význame pečate a ubezpečiť sa, že zamestnankyňa spornú pečať neporuší.

- 47 Všeobecný súd tiež konštatoval, že E.ON Energie nepreukázala, že stupeň vlhkosti vzduchu v Mníchove počas predmetnej noci, prípadné vibrácie a otrasy, ktoré mohli súvisieť s využitím miestnosti G.506 nachádzajúcej sa vedľa miestnosti G.505, ktorá bola zapečatená, ako aj spoločný vplyv týchto faktorov, zastaranosť pečate a pôsobenie Synta na túto pečať spôsobili zmenu stavu uvedenej pečate v noci z 29. mája na 30. mája 2006. Pokiaľ ide o tvrdenie založené na skutočnosti, že miestnosť G.505 nebola počas predmetnej noci otvorená, Všeobecný súd pripomenul, ako bolo uvedené aj v bode 38 tohto rozsudku, že Komisii neprináleží preukázať opak.
- 48 Po druhé Všeobecný súd konštatoval, že posudky, ktoré predložila E.ON Energie, nepreukazujú, že okolnosti, na ktoré táto spoločnosť poukazuje, vyvolali zmenu stavu spornej pečate a že v každom prípade vykazujú viacero nedostatkov vyplývajúcich najmä z nízkeho počtu testovaných vzoriek, množstva použitého čistiaceho prostriedku a zo skutočnosti, že E.ON Energie odmietla použiť originálne pečate a neumožnila zamestnancovi Komisie, aby sa zúčastnil na testoch. Po tretie Všeobecný súd zamietol ako irelevantné alebo nepreukázané rôzne kritériá, ktoré uviedla E.ON Energie v súvislosti s posudkami, ktoré vypracoval pán Kr. na žiadosť Komisie. Po štvrté Všeobecný súd rozhodol, že vzhľadom na skutočnosť, že E.ON Energie nepredložila dôkazy, na základe ktorých by bolo možné spochybníť dôkaznú hodnotu dôkazov predložených Komisiou, netreba sa vyjadrovať k údajnej „možnosti pozitívnych chybových reakcií“, ktorá vyplýva z odôvodnení 7, 74 a 75 sporného rozhodnutia.
- 49 Všeobecný súd v bodoch 238 až 247 napadnutého rozsudku preskúmal siedmy žalobný dôvod, založený na porušení zásady prezumpcie neviny. V súlade s judikatúrou pripomenul, že uvedená zásada sa uplatňuje na konania týkajúce sa porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, a následne zamietol tvrdenia E.ON Energie založené a údajnej „sugestívnej povahe“ dotazníka zaslaného znalcovi pánovi Kr. listom zo 16. októbra 2007.
- 50 Tento dotazník požadoval, aby pán Kr. uviedol najmä dôvody, pre ktoré znalecké posudky, ktoré predložila E.ON Energie, „nevyvracajú“ jeho správu z 8. mája 2007, a „potvrdil“, že prelínanie sa faktorov uvádzaných touto spoločnosťou „nemôže spôsobiť“ pozitívnu chybovú reakciu. Všeobecný súd najmä uviedol, že dôkazné bremeno v tejto súvislosti nesie E.ON Energie a že cieľom dotazníka bolo zistiť, či závery prvej správy pána Kr. boli spochybnené posudkami, ktoré preložila E.ON Energie, keďže pán Kr. už ústne vyjadril niekoľko pripomienok ku konštatovaniam obsiahnutým v uvedených správach. Všeobecný súd napokon konštatoval, že pán Kr. predtým, ako odpovedal na položené otázky, ich vo svojej druhej správe „otvorene“ preformuloval. Vzhľadom na všetky tieto dôvody Všeobecný súd zamietol siedmy žalobný dôvod.
- 51 Všeobecný súd v bodoch 254 až 263 napadnutého rozsudku zamietol ôsmy žalobný dôvod, založený na porušení článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1/2003, lebo Komisia v odôvodnení 101 sporného rozhodnutia údajne nesprávne konštatovala, že správanie tretích osôb možno pripísať E.ON Energie a že v prejednávanej veci nemôže ísť o nedbanlivosť, pretože zamestnankyňa upratovacej firmy nemohla vedieť, že napĺňa skutkovú podstatu porušenia pečate. Po prvé Všeobecný súd konštatoval, že tvrdenia E.ON Energie, podľa ktorých držitelia kľúčov neotvorili dvere dotknutej miestnosti, nie sú relevantné, lebo Komisii neprináleží preukázať, že skutočne došlo k preniknutiu do miestnosti. Po druhé Všeobecný súd uviedol, že podľa konštatovaní vyjadrených v odôvodneniach 101 a 103 sporného rozhodnutia, ktoré neboli spochybnené, sa v čase, keď došlo k porušeniu pečate, v budove nachádzali len osoby s povolením E.ON Energie a že tvrdenie, podľa ktorého boli držiteľmi kľúčov len oprávnení spolupracovníci alebo zástupcovia tejto spoločnosti, nemožno prijať. Po tretie skutočnosť, že zamestnankyňa upratovacej firmy nevedela o dôsledkoch, ktoré môžu prípadne vyplývať z pretretia spornej pečate utierkou nasiaknutou čistiacim prostriedkom, je irelevantná, pretože nebolo preukázané, že čistenie dverí prípravkom Synto mohlo skutočne narušiť stav pečate. Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa údajnej zastaranosti spornej pečate, Všeobecný súd odkázal na zamietnutie týchto tvrdení v rámci svojho preskúmania šiesteho žalobného dôvodu.

- 52 Napokon Všeobecný súd v bodoch 276 až 297 napadnutého rozsudku preskúmal deviaty žalobný dôvod, založený na porušení článku 235 ES a zásady proporcionality pri stanovení výšky pokuty.
- 53 Všeobecný súd v prvom rade pripomenul, že podľa ustálenej judikatúry sa odôvodnenie určitého aktu musí posudzovať v závislosti od okolností prípadu a najmä v závislosti od jeho obsahu, ako aj od právnych predpisov upravujúcich dotknutú oblasť a nevyžaduje sa, aby presne uvádzalo všetky relevantné právne a skutkové okolnosti. Ďalej uviedol, že Komisia sa pri stanovení výšky pokuty uloženej E.ON Energie opierala o závažnosť porušenia a osobitné okolnosti predmetnej veci, o existenciu dôkazov svedčiacich o tom, že E.ON Energie porušila pravidlá hospodárskej súťaže, o skutočnosť, že ide o prvý prípad uplatnenia článku 23 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2003, a o potrebu, aby mohla uložená pokuta najmä zaručiť odstrašujúci účinok tohto nového ustanovenia.
- 54 Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že Komisia neprijala usmernenia týkajúce sa stanovovania pokút uložených na základe článku 23 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2003, nebola povinná v absolútnej hodnote alebo percentuálne vyčíslieť základnú sumu pokuty a uviesť prípadné priťažujúce alebo poľahčujúce okolnosti. Všeobecný súd teda zamietol tvrdenie založené na nedostatočnom odôvodnení sporného rozhodnutia, ako aj tvrdenie o údajnom porušení práva na obranu, ktoré z toho vyplýva.
- 55 Pokiaľ ide v druhom rade o tvrdenie založené na porušení zásady proporcionality, Všeobecný súd po tom, ako spomenul, že podľa judikatúry pokuty nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom, konštatoval, že Komisia v odôvodneniach 105 až 108 sporného rozhodnutia správne uviedla dôvody, pre ktoré je samotné porušenie spočívajúce v porušení pečate obzvlášť závažné so zreteľom najmä na potrebu zabezpečiť odstrašujúci účinok pokút uložených v prípade porušenia pečate, aby sa podniky nemohli domnievať, že je pre ne porušiť pečať v rámci inšpekcie výhodné. Komisia nerozhodla o priťažujúcich okolnostiach, ale skôr poukázala na okolnosti, ktoré odôvodňujú uloženie pokuty s dostatočne odstrašujúcim účinkom za každé porušenie pečate.
- 56 Čo sa týka poľahčujúcich okolností, na ktoré poukazovala E.ON Energie, Všeobecný súd najmä zdôraznil, že skutočnosť, že k porušeniu pečate mohlo dôjsť z nedbanlivosti a nie úmyselne, nie je poľahčujúcou okolnosťou a že Komisia v predmetnej veci nevychádzala z predpokladu porušenia, ktoré bolo nevyhnutne úmyselné. Všeobecný súd tiež rozhodol, že Komisia nemala nijaký dôvod informovať E.ON Energie o údajnej „osobitnej citlivosti“ bezpečnostnej fólie a že skutočnosť, že nebolo možné konštatovať, že dokumenty boli z miestnosti G.505 odnesené, bola takisto irelevantná. Význam snáh, ktoré E.ON Energie vynaložila v prípade posudkov a výsluchu všetkých držiteľov kľúčov je irelevantná tiež, pretože tieto snahy vyplývajú zo skutočnosti, že E.ON Energie vykonávala svoje právo na obranu, a neuľahčili vyšetrowanie Komisie. Všeobecný súd uviedol, že Komisia v plnom rozsahu zohľadnila skutočnosť, že ide o prvé porušenie pečate, a dospel k záveru, že na rozdiel od toho, čo tvrdila E.ON Energie, pokutu vo výške 38 miliónov eur, ktorá zodpovedá približne 0,14 % obratu tejto spoločnosti, nemožno vzhľadom na porušenie považovať za neprimeranú.
- 57 So zreteľom na všetky tieto úvahy Všeobecný súd zamietol deviaty žalobný dôvod, a teda žalobu E.ON Energie v celom rozsahu.

Konanie pred Súdny dvorom

Návrhy účastníkov konania

- 58 E.ON Energie navrhuje, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnutý rozsudok a sporné rozhodnutie,

- subsidiárne, zrušil napadnutý rozsudok a sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom jej bola uložená pokuta, ako aj povinnosť nahradiť trovy konania, a vyhovel návrhom, ktoré predložila v prvostupňovom konaní,
- ďalej subsidiárne, zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec Všeobecnému súdu na ďalšie konanie,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

59 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

- zamietol odvolanie v celom rozsahu a
- zaviazal E.ON Energie na náhradu trov tohto konania.

Opätovné otvorenie ústnej časti konania

- 60 Komisia listom z 26. júna 2012 podala návrh na opätovné otvorenie ústnej časti konania. Na podporu svojej žiadosti Komisia uvádza svoj nesúhlas so stanoviskom, ktoré prijal generálny advokát v súvislosti so šiestym odvolacím dôvodom, a tvrdí, že niektoré otázky, ktoré v tejto súvislosti položil, sú nové, takže v predmetnej veci nebola dodržaná zásada kontradiktórnosti.
- 61 Je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor môže bez návrhu alebo na návrh generálneho advokáta, ako aj na základe žiadosti účastníkov konania nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania v súlade s článkom 61 svojho rokovacieho poriadku, pokiaľ sa domnieva, že nemá dostatok informácií alebo že je potrebné rozhodnúť vec na základe tvrdenia, ku ktorému sa účastníci konania nevyjadrili (pozri rozsudky z 3. marca 2009, Komisia/Rakúsko, C-205/06, Zb. s. I-1301, bod 13, a zo 6. septembra 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, bod 30).
- 62 V tejto súvislosti treba uviesť, že na základe článku 252 druhého odseku ZFEÚ má generálny advokát za úlohu nestranné a nezávisle predkladať na verejných pojednávaniach odôvodnené návrhy v prípadoch, ktoré si v súlade so Štatútom Súdneho dvora Európskej únie vyžadujú jeho účasť. V tejto súvislosti návrhy generálneho advokáta ani odôvodnenie, ktorým k nim dospel, nie sú pre Súdny dvor záväzné (pozri rozsudok z 11. novembra 2010, Hogan Lovells International, C-229/09, Zb. s. I-11335, bod 26). Preto nesúhlas s časťou návrhov generálneho advokáta bez ohľadu na otázky, ktoré v nich skúmal, nemôže byť sám osebe dôvodom odôvodňujúcim opätovné otvorenie ústnej časti konania.
- 63 Vzhľadom na skutočnosť, že Súdny dvor sa po vypočutí generálneho advokáta domnieva, že má dostatok informácií na to, aby rozhodol, a na to, že vec nie je potrebné rozhodnúť na základe tvrdení, ku ktorým sa účastníci konania nevyjadrili, konštatuje, že návrh na opätovné otvorenie ústnej časti konania treba zamietnuť.

O odvolaní

- 64 Na úvod treba pripomenúť, že len Všeobecný súd má právomoc konštatovať a zisťovať skutkový stav a v zásade skúmať dôkazy, ktoré uznal na preukázanie tohto skutkového stavu. Pokiaľ totiž boli tieto dôkazy riadne získané a boli rešpektované všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatniteľné v oblasti dôkazného bremena a dokazovania, jedine Všeobecnému súdu prislúcha posúdiť hodnotu, ktorú treba priznať dôkazom, ktoré mu boli predložené. Toto posúdenie teda nepredstavuje – s výnimkou prípadu skreslenia týchto dôkazov – právnu otázku, ktorá sama osebe podlieha preskúmaniu Súdny dvorom (rozsudok z 3. septembra 2009, Moser Baer India/Rada, C-535/06 P, Zb. s. I-7051, bod 32 a citovaná judikatúra).

- 65 Ak Všeobecný súd konštatoval alebo posudzoval skutkový stav, Súdny dvor má právomoc vykonať svoje preskúmanie v rozsahu, v akom Všeobecný súd kvalifikoval právnu povahu tohto stavu a vyvodil z nej právne dôsledky (rozsudok z 1. júna 1994, Komisia/Brazzelli Lualdi a i., C-136/92 P, Zb. s. I-1981, bod 49).

O prvom odvolacom dôvode, založenom na nesprávnom právnom posúdení v rámci rozdelenia dôkazného bremena, ako aj na porušení zásady prezumpcie nevinny a všeobecnej zásady práva Únie in dubio pro reo

Argumentácia účastníkov konania

- 66 Podľa E.ON Energie, hoci Všeobecný súd v bode 48 napadnutého rozsudku pripustil, že Komisia je povinná preukázať porušenia, ktoré konštatuje, v bode 55 napadnutého rozsudku preniesol dôkazné bremeno, keď rozhodol, že ak Komisia predkladá priame dôkazy o určitej skutočnosti, dotknutým podnikom prináleží preukázať, že tieto dôkazy sú nedostatočné. E.ON Energie zastáva názor, že Všeobecný súd predovšetkým nezohľadnil skutočnosť, že dôkaz spočívajúci v porušení pečate, v prípade ktorej bola dĺžka uskladnenia nepopierateľne prekročená, nie je dostatočne presný dôkaz, a teda v zásade nie je dostatočný na preukázanie existencie porušenia. Spochybňuje najmä analogické uplatnenie rozsudku z 8. júla 1999, Montecatini/Komisia (C-235/92 P, Zb. s. I-4539), s tvrdením, že porušenie pečate na rozdiel od listinného dôkazu nie je priamy a dostatočný dôkaz, ale nejednoznačná okolnosť. V zostávajúcej časti sú dôkazy, o ktoré sa Všeobecný súd opiera, len nepriame dôkazy.
- 67 E.ON Energie navyše tvrdí, že neistota týkajúca sa správneho fungovania spornej pečate je pripísateľná Komisii, lebo Komisia použila pečať, ktorej dĺžka uskladnenia bola prekročená, a nezabezpečila dôkazy pred otvorením dverí miestnosti. Vo svojej replike dodáva, že v dôsledku toho bola sporná pečať zle pripevnená, pretože jej správne pripevnenie si vyžaduje dodržanie inštrukcií daných výrobcom v technickom liste výrobku. Nemožnosť predložiť dôkazy, ktorá vyplýva z konania Komisie, by nemala spôsobovať ujmu E.ON Energie. Táto okolnosť teda preniesla dôkazné bremeno, takže Všeobecný súd mal vyžadovať, aby Komisia preukázala, že pečať bola pripevnená správne a bola v poriadku, namiesto toho, aby od E.ON Energie požadoval dôkaz o opaku, ako to urobil v bode 170 napadnutého rozsudku. E.ON Energie zdôrazňuje, že prvý odvolací dôvod je prípustný, pretože rozdelenie dôkazného bremena je právnou otázkou, a ak by nedošlo k nesprávne právnemu posúdeniu, na ktoré tento odvolací dôvod poukazuje, Všeobecný súd by možno dospel k odlišnému posúdeniu dotknutého skutkového stavu v predmetnej veci. E.ON Energie pred Súdnym dvorom nespochybňuje samotné zistenia týkajúce sa skutkového stavu, ku ktorým dospel Všeobecný súd.
- 68 Podľa Komisie patrí otázka, či predložila dôkaz o porušení pečate, do posúdenia dôkazov Všeobecným súdom, a preto musí preskúmanie Súdnym dvorom zostať vo vymedzených hraniciach. Keďže E.ON Energie v tejto súvislosti nepoukázala na skreslenie dôkazov, prvý odvolací je neprípustný. Navyše tvrdenie vyjadrené prvýkrát v replike, a teda oneskorene, podľa ktorého bola sporná pečať údajne nesprávne pripevnená z dôvodu jej zastaranosti, nemôže odôvodňovať prenesenie dôkazného bremena, ktorého sa dožadovala E.ON Energie.
- 69 Navyše požiadavky v oblasti dokazovania, ako uviedol Všeobecný súd v bodoch 53 až 55 napadnutého rozsudku, závisia od povahy dôkazov, ktoré na účely preukázania porušenia predložila Komisia. Komisia tvrdí, že hoci sa v oblasti zosúladených postupov opiera len o pozorovania týkajúce sa paralelného správania na trhu, a v tejto súvislosti sa domnieva, že takéto správanie možno vysvetliť len na základe zosúladeného konania medzi dotknutými podnikmi, týmto podnikom na to, aby sa zbavili obvinenia, stačí preukázať skutočnosti, ktorými sa objasnia niektoré skutkové okolnosti. Bolo by to však inak, ak by Komisia mohla odkázať na dôkazy, z ktorých vyplýva, že pozorované správanie je výsledkom zosúladeného konania, keď už nestačí, že dotknuté podniky poskytnú alternatívne vysvetlenie skutkových okolností, na ktoré poukazuje Komisia. Za tohto predpokladu by podniky museli namietat proti existencii týchto skutkových okolností preukázaných na základe dôkazov Komisie.

70 Podľa Komisie otázky, či si splnila povinnosť predložiť pôvodný dôkaz na základe priamych dôkazov a či podnik predložil dôkazy preukazujúce opak, patria obe do posúdenia dôkazov. Navyše vzhľadom na informácie poskytnuté výrobcom spornej pečate ide v predmetnej veci o bežnú situáciu pripevnenia funkčnej pečate, takže E.ON Energie prináleží predložiť dôkazy o opaku, aby preukázala svoje tvrdenie spočívajúce v pozitívnej chybovej reakcii. Komisia zastáva názor, že E.ON Energie sa tvrdením o požiadavkách v oblasti dokazovania snaží odvrátiť pozornosť Súdneho dvora od skutočnosti, že sa jej vôbec nepodarilo vážne spochybníť funkčnosť spornej pečate, ako ju opísal výrobca, potvrdila prax Komisie a preveril technický znalec pán Kr.

Posúdenie Súdny dvorom

- 71 Treba pripomenúť, ako to správne uviedol Všeobecný súd v bode 48 napadnutého rozsudku, že v oblasti hospodárskej súťaže v prípade sporu o existencii porušenia je Komisia povinná preukázať porušenia, ktoré konštatuje, a zaobstarať dôkazy, ktorými môže z právneho hľadiska dostatočne preukázať existenciu skutočností zakladajúcich porušenie (rozsudky zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 58, ako aj zo 6. januára 2004, BAI a Komisia/Bayer, C-2/01 P a C-3/01 P, Zb. s. I-23, bod 62).
- 72 Okrem toho, ak má súd naďalej pochybnosť, táto pochybnosť musí byť v prospech podniku, ktorý je adresátom rozhodnutia konštatujúceho porušenie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. februára 1978, United Brands a United Brands Continentaal/Komisia, 27/76, Zb. s. 207, bod 265). Prezumpcia nevinoty totiž predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá je v súčasnosti zakotvená v článku 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie.
- 73 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že zásada prezumpcie nevinoty sa vzťahuje na konania o porušení pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, ktoré môžu vyústiť do uloženia pokút alebo penále (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. júla 1999, Hüls/Komisia, C-199/92 P, Zb. s. I-4287, body 149 a 150, ako aj Montecatini/Komisia, už citovaný, body 175 a 176).
- 74 Ak Komisia konštatuje porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, pričom sa opiera o domnienku, že preukázané skutočnosti nemožno objasniť inak než z hľadiska existencie protisúťažného správania, súd Únie musí zrušiť predmetné rozhodnutie, pokiaľ dotknuté podniky predložia argumentáciu, ktorá stavia skutočnosti preukázané Komisiou do iného svetla a ktorá tak umožňuje nahradiť objasnenie týchto skutočností iným prijateľným vysvetlením, než je to, ktoré si zvolila Komisia na vyvodenie záveru o existencii porušenia. V tomto prípade sa totiž nedá dospieť k záveru, že Komisia predložila dôkaz o existencii porušenia práva hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 1984, Compagnie royale asturienne des mines a Rheinzink/Komisia, 29/83 a 30/83, Zb. s. 1679, bod 16, ako aj z 31. marca 1993, Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Zb. s. I-1307, body 126 a 127).
- 75 Súdny dvor však tiež rozhodol, že ak Komisia mohla preukázať, že podnik sa zúčastnil na stretnutiach medzi podnikmi, ktorých povaha bola zjavne v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže, Všeobecný súd mohol správne konštatovať, že tento podnik musí objasniť obsah týchto stretnutí inak. V takomto prípade Všeobecný súd nepreniesol neoprávnene dôkazné bremeno ani neporušil prezumpciu nevinoty (rozsudok Montecatini/Komisie, už citovaný, bod 181).
- 76 Všeobecný súd takisto správne v bode 56 napadnutého rozsudku uviedol, že ak sa Komisia opiera o dôkazy, ktoré sú v zásade dostatočné na preukázanie existencie porušenia, dotknutému podniku nestačí poukázať na možnosť, že nastala udalosť, ktorá mohla mať vplyv na dôkaznú hodnotu týchto dôkazov, aby Komisia musela preukázať, že táto udalosť nemohla mať vplyv na ich dôkaznú hodnotu. Naopak, okrem prípadov, keď dotknutý podnik takýto dôkaz nemôže predložiť z dôvodu správania

samotnej Komisie, prináleží mu z právneho hľadiska dostatočne preukázať jednak existenciu okolnosti, na ktorú sa odvoláva, a jednak, že táto okolnosť vedie k pochybnostiam o dôkaznej hodnote dôkazov, o ktoré sa opiera Komisia.

- 77 V predmetnej veci E.ON Energie vytýka Všeobecnému súdu, že na porušenie pečate, o ktorom rozhodoval vo veci, v ktorej bol vyhlásený napadnutý rozsudok, analogicky uplatnil bod 181 už citovaného rozsudku Montecatini/Komisia.
- 78 Vzhľadom na skutočnosť, že E.ON Energie spochybňuje možnosť tohto analogického uplatnenia, možno konštatovať, že Všeobecný súd sa v tejto súvislosti z právneho hľadiska nedopustil nesprávneho posúdenia ani v bode 55 a nasl., ani v bode 170 napadnutého rozsudku. Keďže totiž Komisia dospela ku konštatovaniu o porušení pečate na základe súhrnu dôkazov, vrátane zápisnice o porušení pečate, Všeobecný súd mohol na základe analogického uplatnenia už citovaného rozsudku Montecatini/Komisia správne určiť, že E.ON Energie má predložiť dôkazy, ktorými možno spochybniť toto konštatovanie, a teda nepreniesol neoprávnené dôkazné bremeno ani neporušil zásadu prezumpcie nevinu.
- 79 Pokiaľ ide o tvrdenie E.ON Energie vyjadrené v rámci prvého odvolacieho dôvodu a založené na prekročení dĺžky uskladnenia, stačí konštatovať, že namieta proti posúdeniam Všeobecného súdu týkajúcim sa skutkového stavu, pokiaľ ide o jednotlivé predložené dôkazy. Za týchto okolností je jej argumentácia neprípustná v súlade s judikatúrou už citovanou v bodoch 64 a 65 tohto rozsudku.
- 80 Pokiaľ ide o tvrdenie založené na údajnej neistote, ktorá je pripísateľná Komisii v súvislosti s riadnou funkčnosťou spornej pečate použitej konkrétne v predmetnej veci, treba pripomenúť, ako bolo uvedené v bode 76 tohto rozsudku, že Všeobecný súd sa z právneho hľadiska nedopustil nesprávneho posúdenia, keď konštatoval, že dôkazné bremeno nesie E.ON Energie, okrem prípadu, že dotknutý podnik takýto dôkaz nemôže predložiť z dôvodu správania samotnej Komisie. Po tom, ako si Všeobecný súd správne položil právnu otázku v súvislosti so skutkovým stavom na základe dôkazov, ktoré mu boli predložené, v bodoch 57 až 63, 99 až 124 a 134 až 156 napadnutého rozsudku rozhodol, že neistota pripísateľná Komisii sa nepreukázala, takže dôkazné bremeno nesie skutočne E.ON Energie. Keďže E.ON Energie namieta proti tomuto posúdeniu skutkového stavu Všeobecným súdom, jej argumentácia je neprípustná v súlade s judikatúrou už citovanou v bodoch 64 a 65 tohto rozsudku.
- 81 Prvý odvolací dôvod sa teda musí zamietnuť.

O druhom odvolacom dôvode, založenom na porušení povinnosti odôvodnenia pri uplatnení zásad upravujúcich dôkazné bremeno

Argumentácia účastníkov konania

- 82 E.ON Energie vytýka Všeobecnému súdu, že porušil povinnosť odôvodnia, ktorá mu je uložená, lebo sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia. Zastáva názor, že v rámci prenesenia dôkazného bremena Všeobecný súd porušil kritérium „spochybnenia“ dôkaznej hodnoty spornej pečate, na ktoré najprv sám poukázal v bode 56 napadnutého rozsudku, keď v bodoch 202 a 203 tohto rozsudku požadoval dôkaz o priamej „príčinnej súvislosti“ medzi prekročením dĺžky uskladnenia tejto pečate a objavením sa pozitívnej chybovej reakcie. Podľa E.ON Energie kontradiktórny charakter a predmetné nedostatočné odôvodnenie nastolujú právnu otázku, a preto je druhý odvolací dôvod prípustný.
- 83 Podľa Komisie je tento odvolací dôvod neprípustný, lebo E.ON Energie nepoukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré je jasné, ale len na posúdenie dôkazov Všeobecným súdom. V každom prípade je nedôvodný.

Posúdenie Súdny dvorom

- 84 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, je druhý odvolací dôvod prípustný. Vzhľadom na skutočnosť, že E.ON Energie poukazuje na údajný protiklad medzi právnym pravidlom uvedeným v bode 56 napadnutého rozsudku a uplatnením tohto pravidla v jeho bode 202, pričom dochádza k pochybnosti o koherencii odôvodnenia sledovaného Všeobecným súdom v rámci uplatnenia práva Únie, pokiaľ ide o dôkazné bremeno, totiž poukazuje na právnu otázku týkajúcu sa uplatnenia tohto práva Všeobecným súdom (rozsudok z 26. apríla 2007, Alcon/ÚHVT, C-412/05 P, Zb. s. I-3569, bod 89).
- 85 Pokiaľ ide o dôvodnosť uvedeného odvolacieho dôvodu, stačí poznamenať, ako to uviedol aj generálny advokát v bode 37 návrhov, že ak Všeobecný súd v bode 56 napadnutého rozsudku stanovil zásadu, podľa ktorej okolnosť, na ktorú poukazuje E.ON Energie, musí spochybniť dôkaznú hodnotu dôkazov, o ktoré sa opiera analýza Komisie, možno sa domnievať, že medzi nimi zjavne ide o príčinnú súvislosť.
- 86 Okolnosť, na ktorú sa E.ON Energie odvoláva pred Všeobecným súdom, založenú na prekročení dĺžky uskladnenia spornej pečate, totiž môže spochybniť dôkaznú hodnotu nápisov „VOID“ nachádzajúcich sa na tejto pečati len vtedy, ak sa preukáže, že existuje príčinná súvislosť medzi prípadným uplynutím trvanlivosti uvedenej pečate a objavením sa uvedených nápisov. Z tohto dôvodu možno dospieť k záveru, že keď Všeobecný súd v bodoch 202 a 203 napadnutého rozsudku hľadal existenciu takejto súvislosti, neuplatnil právne kritérium odlišné od toho, ktoré uviedol v bode 56 uvedeného rozsudku.
- 87 Z toho vyplýva, že druhý odvolací dôvod sa musí zamietnuť.

O treťom odvolacom dôvode, založenom na skreslení dôkazov, porušení zásad právneho štátu a práva na riadnu správu vecí verejných, ako aj na nelogickom a nesprávnom charaktere odôvodnenia v súvislosti s posúdením správnosti pripevnenia spornej pečate

Argumentácia účastníkov konania

- 88 Svojím tretím odvolacím dôvodom E.ON Energie z viacerých hľadísk spochybňuje posúdenie Všeobecného súdu týkajúce sa správnosti pripevnenia spornej pečate uvedené v bodoch 102 až 115 napadnutého rozsudku.
- 89 Po prvé, pokiaľ ide o skreslenie dôkazov, E.ON Energie zdôrazňuje, že celistvosť pečate má vnútornú aj vonkajšiu stránku a že s odvolaním sa na zápisnicu osvedčujúcu správne pripevnenie pečate možno preukázať len vonkajšiu stránku. Všeobecný súd teda nezohľadnil vnútornú celistvosť tejto pečate, ktorá sa navonok nemohla prejaviť zjavným spôsobom počas krátkeho časového úseku, ktorý oddeľoval jej použitie od okamihu, keď členovia inšpekcie opustili priestory. V dôsledku opomenutia takejto skutočnosti Všeobecný súd porušil zásady právneho štátu a právo na riadnu správu vecí verejných, pretože voľným okom nemohol posúdiť správnosť postupu Komisie.
- 90 Navyše Všeobecný súd údajne skreslil dôkazy spísané v zápisnici o pripevnení spornej pečate, lebo jej dal deklaratívny charakter, ktorý nemá, keď sa v bode 104 napadnutého rozsudku domnieval, že ide o dostatočný dôkaz o existencii správneho pripevnenia tejto pečate. Okrem toho, keď v bode 115 napadnutého rozsudku rozhodol, že „pečať priliehala na dvere miestnosti G.505 a na ich rám a nebola porušená v tom zmysle, že sa neobjavili nápisy ‚VOID‘ v čase, keď inšpekcia opustila priestory žalobkyne“, Všeobecný súd prijal delimitačné kritériá, ktoré sú irelevantné, pokiaľ ide o vnútorné schopnosti spornej pečate plniť si úlohu. Z toho dôvodu Všeobecný súd porušil zákony logiky.
- 91 Po druhé E.ON Energie Všeobecnému súdu vytýka, že pri svojej analýze vychádzal z vyhlásení inšpektorov Komisie a Bundeskartellamt týkajúcich sa pripevnenia uvedenej pečate. Tieto vyhlásenia nie sú relevantné, pretože uvedení inšpektori neboli schopní posúdiť vnútornú celistvosť spornej pečate.

92 Po tretie E.ON Energie tvrdí, že nemohla poznať osobitnú citlivosť bezpečnostnej fólie, a preto ani overiť jej konkrétne vlastnosti. V tomto kontexte sa Všeobecný súd údajne dopustil nesprávneho odôvodnenia, keď v bode 105 napadnutého rozsudku s odvolaním sa na bod 51 sporného rozhodnutia uviedol, že E.ON Energie mala „dobre poznať význam takýchto znakov“, t. j. označení „VOID“. Podľa E.ON Energie nemožno vylúčiť, že skrytá chyba alebo predchádzajúce poškodenie spornej pečate sa mohli objaviť neskôr alebo že z dôvodu nevedomosti o fungovaní uvedenej pečate nikto nevenoval dostatočnú pozornosť jej vonkajšej celistvosti.

93 Komisia sa domnieva, že E.ON Energie sa tretím odvolacím dôvodom v skutočnosti snaží spochybníť skutkové zistenia Všeobecného súdu, a preto je tento odvolací dôvod neprípustný.

Posúdenie Súdny dvorom

94 Pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa skreslenia dôkazov, treba, ako uviedol generálny advokát v bode 50 návrhov, rozlišovať medzi posúdením Všeobecného súdu týkajúcim sa celistvosti spornej pečate a posúdením týkajúcim sa hodnoty zápisnice o pripevnení tejto pečate.

95 Keďže E.ON Energie spochybňuje posúdenie Všeobecného súdu týkajúce sa celistvosti spornej pečate, treba uviesť, že predkladá vlastnú definíciu neporušenosti pečate, pričom žiada Súdny dvor, aby so zreteľom na túto definíciu preskúmal posúdenie dôkazov vykonané Všeobecným súdom.

96 Otázka, či spornú pečať možno považovať za porušenú, sa však netýka skreslenia dôkazov, ale ide o otázku týkajúcu sa skutkového stavu. E.ON Energie tak v skutočnosti spochybňuje posúdenie skutkového stavu Všeobecným súdom, pokiaľ ide o nepoškodenosť spornej pečate na základe dôkazov, ktoré mu boli predložené. Z toho vyplýva, že v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 64 tohto rozsudku sú tieto tvrdenia v rámci predmetného odvolania neprípustné.

97 Okrem toho E.ON Energie nevysvetľuje, v čom Všeobecný súd porušil zásady právneho štátu a riadnej správy vecí verejných, keď posudzoval skutkový stav vecí. Aj tieto tvrdenia treba preto zamietnuť.

98 Pokiaľ ide o údajné skreslenie zápisnice o pripevnení spornej pečate, treba uviesť, ako poznamenal aj generálny advokát v bode 56 návrhov, že tento dôkaz je platný, pokiaľ sa nepreukáže opak v súvislosti so správnym pripevnením tejto pečate, ako aj s jej prílnavosťou na dvere miestnosti G.505, pričom ide o konštatovania zástupcov Komisie a Bundeskartellamt z večera 29. mája 2006. Argumentácia E.ON Energie pritom nepreukazuje nijakú vecnú nesprávnosť výkladu Všeobecného súdu v prípade uvedenej zápisnice a neuvádza nijaký dôkaz, ktorým by bolo možné preukázať, že táto zápisnica obsahuje nesprávne konštatovania alebo vyhlásenia.

99 Tvrdenia týkajúce sa skreslenia zápisnice o pripevnení spornej pečate treba teda zamietnuť ako nedôvodné.

100 Pokiaľ ide o námietku, ktorú E.ON Energie vznáša voči Všeobecnému súdu, keď napáda relevantnosť vyhlásení inšpektorov, pretože títo inšpektori údajne nemohli posúdiť vnútornú funkčnosť uvedenej pečate, treba pripomenúť, ako už bolo uvedené v bode 95 tohto rozsudku, že E.ON Energie sa len usiluje o to, aby bola prijatá jej vlastná definícia o neporušenosti pečate. Ako už Súdny dvor rozhodol v bode 96 tohto rozsudku, otázka, či spornú pečať možno považovať za porušenú, je pritom otázkou týkajúcou sa skutkového stavu vecí a patrí jedine do pôsobnosti Všeobecného súdu.

101 Okrem toho v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 64 tohto rozsudku len Všeobecný súd má právomoc posúdiť hodnotu, ktorú treba priznať dôkazom, ktorému mu boli predložené, ak boli dôkazy, ktoré prijal na potvrdenie skutkového stavu, riadne získané a boli rešpektované všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatniteľné v oblasti dôkazného bremena a dokazovania (pozri v tomto zmysle tiež rozsudok z 10. mája 2007, SGL Carbon/Komisia, C-328/05 P, Zb. s. I-3921,

bod 41 a citovanú judikatúru). Svojou argumentáciou týkajúcou sa relevantnosti vyhlásení inšpektorov sa E.ON Energie pritom snaží spochybniť hodnotu, ktorá bola týmto dôkazom priznaná Všeobecným súdom. Túto argumentáciu treba preto zamietnuť ako neprípustnú.

- 102 Napokon tvrdenie E.ON Energie týkajúce sa údajného nesprávneho odôvodnenia je neúčinné, pretože ide o nadbytočný dôvod odôvodnenia Všeobecného súdu. Názor Všeobecného súdu vyjadrený v bode 105 napadnutého rozsudku, podľa ktorého E.ON Energie „dobre poznala význam“ znakov „VOID“, ktorý je súčasťou tohto tvrdenia, spadá do odôvodnenia vychádzajúceho z nevznesenia námietok E.ON Energie proti pripevneniu spornej pečate pred objavením sa týchto znakov, ktorého odôvodnenie len potvrdzuje závery, ku ktorým Všeobecný súd dospel na základe iných dôkazov.
- 103 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že tretí odvolací dôvod treba zamietnuť v celom rozsahu.

O štvrtom odvolacom dôvode, založenom na údajne nelogickom charaktere odôvodnenia v súvislosti s posúdením tvrdenia týkajúceho sa prekročenia maximálnej dĺžky uskladnenia spornej pečate

Argumentácia účastníkov konania

- 104 E.ON Energie poukazuje na nedostatok odôvodnenia v súvislosti s údajným porušením zákonov logiky. Zastáva názor, že Všeobecný súd v bode 203 napadnutého rozsudku na základe konštatovania o správnom fungovaní pečatí, ktoré boli použité pri pripevnení ostatných pečatí v budove E.ON Energie, dospel k záveru, ktorý nemožno logicky vysvetliť a ktorý spočíva v tom, že aj sporná pečať údajne správne fungovala. Pritom práve pre sériové výroby je charakteristické, že osobitná vada vedie k poruchám len pri ojedinelých výrobkoch. Komisia nepreukázala, že všetky pečate pochádzajúce z rovnakej série boli bezchybné. Okrem toho je nesporné, že v tomto prípade sa pripevnenie ostatných pečatí nevykonalo na dverách zložených z protizvukových panelov a z rámu z eloxovaného hliníka, ale skôr na troch hliníkových skriniach určených na úschovu spisov. E.ON Energie spresňuje, že spochybňuje logiku týkajúcu sa konštatovaní, ku ktorým dospel Všeobecný súd, a nie jeho posúdenie skutkového stavu veci.
- 105 Komisia zastáva názor, že štvrtý odvolací dôvod je neprípustný, pretože E.ON Energie sa obmedzuje na spochybnenie zistení Všeobecného súdu týkajúcich sa skutkového stavu veci, a že je v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 106 Vzhľadom na to, že sa Všeobecný súd v bode 203 napadnutého rozsudku opiera o skutočnosť, že všetky dotknuté pečate pochádzajú z tej istej série, ide o konštatovanie skutkového stavu, ktoré E.ON Energie nemôže napadnúť na Súdnom dvore, pokiaľ nejde o skreslenie skutkových okolností v súlade s judikatúrou pripomenutou v bodoch 64 a 65 tohto rozsudku.
- 107 Čo sa týka argumentácie, v ktorej sa E.ON Energie opiera o údajné rozdiely medzi povrchmi, na ktorých boli dotknuté pečate pripevnené, treba uviesť, že táto argumentácia nesmeruje proti výslovnému vyhláseniu vyjadrenému v bode 122 napadnutého rozsudku, podľa ktorého je druh použitej pečate na základe údajov výrobcu potvrdených testmi znalca Komisie „prispôbený takmer na všetky povrchy“. Za týchto podmienok je táto argumentácia neúčinná, pretože nezohľadňuje kľúčový dôkaz, o ktorý sa opiera odôvodnenie Všeobecného súdu, a teda nemôže spochybniť toto odôvodnenie.
- 108 Nakoniec treba dodať, že Komisia správne tvrdí, že ak by podnik mohol spochybniť dôkaznú hodnotu pečate s tvrdením, že je možno len poškodená, Komisia by stratila akúkoľvek možnosť používať pečate. Takáto argumentácia, ktorá nie je podložená dôkazmi, ktoré svedčia o poškodení ovplyvňujúcom spornú pečať, nemožno prijať.

O piatom odvolacom dôvode, založenom na nesprávnom výkone dokazovania, porušení zásady in dubio pro reo a údajných protichodných tvrdeniach týkajúcich sa posúdenia stavu spornej pečate

Argumentácia účastníkov konania

- 109 E.ON Energie vytyka Všeobecnému súdu, že porušil pravidlá vzťahujúce sa na riadny výkon dokazovania a zákony logiky, ako aj zásadu *in dubio pro reo*. Všeobecný súd sa konkrétne v bode 146 napadnutého rozsudku údajne dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol ako neúčinné tvrdenie týkajúce sa stavu nápisov „VOID“ na ráme dverí. V dôsledku toho údajne spochybnil svoje zistenia, ako aj vyjadrenie Komisie, ktoré nebolo napadnuté. E.ON Energie totiž zastáva názor, že zo samotného vyjadrenia Komisie vyplýva, že akékoľvek premiestnenie pečate musí viesť k poškodeniu písmen, takže existencia nepoškodených znakov „VOID“ je dôkazom toho, že odlepenie v dôsledku premiestnenia pečate možno vylúčiť. Ak pozitívnu chybovú reakciu na časti spornej pečate, ktorá bola pripevnená na rám dverí, nemožno vylúčiť, treba v zmysle *in dubio pro reo* konštatovať, že to tak môže byť aj v prípade časti pečate pripevnenej na povrch dverí, na základe čoho tiež možno vyvrátiť konštatovanie, podľa ktorého objavenie sa nápisov „VOID“ na spornej pečati alebo prinajmenšom na jej časti v každom prípade značí, že uvedená pečať bola porušená a že štítok bol posunutý.
- 110 Okrem toho skutočnosť, že Všeobecný súd v tejto súvislosti nenariadil dokazovanie, je v rozpore s pravidlami vzťahujúcimi sa na riadny výkon dokazovania. E.ON Energie v tomto smere zdôrazňuje, že otázka, či bol určitý dôkaz vykonaný riadne a v súlade so zásadami uplatniteľnými v danej oblasti, vrátane zásady *in dubio pro reo*, je právnou otázkou.
- 111 Komisia spochybňuje tieto tvrdenia a zastáva najmä názor, že E.ON Energie sa opäť snaží napadnúť zistenia týkajúce sa skutkového stavu veci. Piaty odvolací dôvod je teda neprípustný.

Posúdenie Súdny dvorom

- 112 Na úvod treba pripomenúť, že odvolanie je neprípustné, pokiaľ bez toho, aby zahŕňalo argumentáciu týkajúcu sa výlučne preskúmania nesprávneho právneho posúdenia, ktoré údajne obsahuje rozsudok Všeobecného súdu, len opakuje dôvody a tvrdenia, ktoré boli predložené pred uvedeným súdom, vrátane tých, ktoré sa zakladali na skutočnostiach, ktoré tento súd výslovne zamietol. Takéto odvolanie totiž v skutočnosti predstavuje návrh s cieľom dosiahnuť samotné preskúmanie žaloby podanej na Všeobecnom súde, čo nepatrí do právomoci Súdneho dvora v prípade odvolania (rozsudok zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 51 a citovaná judikatúra).
- 113 Pokiaľ však odvolateľ spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie Všeobecným súdom, možno v priebehu odvolacieho konania opätovne preskúmať právne otázky skúmané v prvostupňovom konaní. Ak by totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, predmetné konanie by sčasti stratilo význam (rozsudok z 18. januára 2007, PKK a KNK/Rada, C-229/05 P, Zb. s. I-439, bod 32 a citovaná judikatúra).
- 114 V predmetnej veci, hoci E.ON Energie poukazuje na porušenie zásady *in dubio pro reo*, ako aj na údajný rozpor v dôvodoch, jediné objasnenia, ktoré predkladá na podporu svojich tvrdení, v skutočnosti spočívajú v spochybnení zistení skutkového stavu, ku ktorým dospel Všeobecný súd na základe dôkazov, ktoré mu boli predložené. Neobjasňuje teda právne pochybenia, ktoré obsahuje posúdenie Všeobecného súdu, a nespochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie Všeobecným súdom.
- 115 Pokiaľ ide o dokazovanie, ktoré Všeobecný súd údajne nenariadil, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Všeobecný súd sám rozhoduje o prípadnej potrebe doplniť informácie, ktorými disponuje vo veciach, o ktorých rozhoduje. Dôkazný alebo chýbajúci dôkazný charakter procesných písomností patrí

do jeho výlučnej právomoci v rámci posúdenia skutkového stavu, ktoré tiež podľa ustálenej judikatúry nepodlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v konaní o odvolaní, okrem prípadu, že ide o skreslenie skutkového stavu alebo dôkazov (pozri rozsudky zo 4. marca 1999, Ufex a i./Komisia, C-119/97 P, Zb. s. I-1341, bod 66, ako aj z 10. júla 2001, Ismeri Europa/Dvor audítorov, C-315/99 P, Zb. s. I-5281, bod 19).

- 116 Nijaká skutočnosť v rámci tohto odvolania však neumožňuje domnievať sa, že v prejednávanej veci ide o taký prípad. Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 84 návrhov, záver, ku ktorému dospel Všeobecný súd v bode 146 napadnutého rozsudku v súvislosti so skutočnosťou, že sporná pečať musela byť odlepená z dverí miestnosti G.505 v noci z 29. na 30. mája 2006, sa dostatočne potvrdil jeho preskúmaním dôkazov, ktorými disponoval, v bodoch 136 až 145 uvedeného rozsudku.
- 117 Všeobecnému súdu preto nemožno vytýkať, že nevyhovел návrhu E.ON. Energie, aby nariadil dodatočné dokazovanie.
- 118 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba piaty odvolací dôvod zamietnuť.

O šiestom odvolacom dôvode, založenom na nesprávnom právnom posúdení a najmä na porušení zásady proporcionality pri posudzovaní závažnosti porušenia a výšky pokuty

Argumentácia účastníkov konania

- 119 E.ON Energie tvrdí, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia a najmä porušil zásadu proporcionality, pretože vo svojom posúdení závažnosti porušenia a výšky pokuty nezohľadnil skutočnosť, že Komisia nepredložila nijaký dôkaz, ktorým by bolo možné preukázať, že dvere miestnosti G.505 boli skutočne otvorené alebo že boli dokumenty odcudzené. Ide však podľa nej o rozhodujúce okolnosti, keďže cieľom pripevnenia pečate, ako je uvedené v bode 291 napadnutého rozsudku, je zabrániť akejkoľvek manipulácii s dokumentmi umiestnenými v zapečatenej miestnosti. Dodáva, že Všeobecný súd mal v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci v dôsledku toho znížiť výšku pokuty. E.ON Energie sa navyše domnieva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia v súvislosti s pravidlami týkajúcimi sa výkonu dokazovania, keď nenariadil dokazovanie v prípade otázky otvorenia dverí.
- 120 E.ON Energie tiež tvrdí, že skutočnosť, že Komisia použila pečať, ktorej dĺžka uskladnenia bola prekročená, predstavuje neistotu, ktorú mal Všeobecný súd zohľadniť pri stanovení výšky pokuty. V tejto súvislosti sa analogicky odvoláva na rozsudok zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia (40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Zb. s. 1663, bod 556), ktorým Súdny dvor v podstate rozhodol, že porušenie vyplývajúce z určitej praxe nemožno zohľadniť na účely stanovenia výšky pokuty, pretože nemožno vylúčiť, že znenie oznámenia Komisie vyvolalo dojem, že takáto prax sa pritom akceptuje ako prax v súlade s právom Únie.
- 121 Všeobecný súd teda nezohľadnil poľahčujúcu okolnosť vyplývajúcu zo skutočnosti, že názor samotnej Komisie spočiatku nebol veľmi jednoznačný, pokiaľ ide o stav spornej pečate, takže mohol zavádzať a neskôr ho už nebolo možné objasniť. Súdnemu dvoru pritom v rámci preskúmania v konaní o odvolaní prislúcha zistiť a zohľadniť všetky relevantné skutočnosti na posúdenie závažnosti určitého správania.
- 122 Komisia spochybňuje všetky tieto tvrdenia a navrhuje Súdnemu dvoru, aby šiesty odvolací dôvod zamietol.

Posúdenie Súdny dvorom

- 123 Na úvod treba pripomenúť, že v súlade s článkom 261 ZFEÚ a článkom 31 nariadenia č. 1/2003 má Všeobecný súd, pokiaľ ide o pokuty stanovené Komisiou, neobmedzenú právomoc.
- 124 Všeobecný súd je teda oprávnený, aby nad rámec samotného preskúmania zákonnosti týchto pokút nahradil posúdenie Komisie svojím posúdením a v dôsledku toho zrušil, znížil alebo zvýšil uloženú pokutu alebo penále (rozsudok z 8. februára 2007, Groupe Danone/Komisia, C-3/06 P, Zb. s. I-1331, bod 61 a citovaná judikatúra).
- 125 Súdny dvor však v prípade, že v rámci konania o odvolaní rozhoduje o právnych otázkach, nemôže z dôvodu spravodlivého zaobchádzania nahradiť svojím posúdením posúdenie Všeobecného súdu rozhodujúceho v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci o výške pokút uložených podnikom za porušenie práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. apríla 1995, BPB Industries a British Gypsum/Komisia, C-310/93 P, Zb. s. I-865, bod 34, ako aj zo 16. novembra 2000, KNP BT/Komisia, C-248/98 P, Zb. s. I-9641, bod 54).
- 126 Konštatovať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia z dôvodu neprimeranej výšky pokuty, je potrebné len v prípade, že by Súdny dvor dospel k záveru, že výška sankcie je nielen neprimeraná, ale aj prehnaná, ba dokonca disproporčná.
- 127 Pokiaľ ide o tvrdenia E.ON Energie týkajúce sa údajne neprimeranej povahy pokuty, ktorá bola v predmetnej veci uložená, Všeobecný súd v bode 294 napadnutého rozsudku uviedol tri dôvody objasňujúce jeho rozhodnutie o stanovení pokuty vo výške 38 miliónov eur, a to po prvé osobitne závažný charakter porušenia pečate, po druhé veľkosť E.ON Energie a po tretie potrebu zabezpečiť dostatočne odstrašujúci účinok pokuty.
- 128 Pokiaľ ide o prvý z týchto dôvodov, treba uviesť, ako pripomína Komisia, že Všeobecný súd v bodoch 85 a 218 napadnutého rozsudku správne objasnil, že na konštatovanie porušenia pečate nie je rozhodujúce, či niekto do zapečatenej miestnosti skutočne prenikol. Cieľom článku 20 ods. 2 písm. d) a článku 23 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1/2003 je totiž chrániť inšpekcie pred hrozbou, ktorá sa odvíja od samotnej skutočnosti, že došlo k porušeniu pečate, ktorá tak vyvoláva pochybnosti o všetkých dôkazoch nachádzajúcich sa v zapečatenej miestnosti.
- 129 Z toho dôvodu sa Všeobecný súd nedopustil nijakého nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 294 napadnutého rozsudku konštatoval, že porušenie, ku ktorému došlo poškodením pečate, je osobitne závažné už na základe svojej povahy a že v tom prípade treba zamietnuť tvrdenia E.ON Energie, podľa ktorých malo údajné neotvorenie dverí miestnosti G.505 v noci z 29. na 30. mája 2006 viesť k zmene tohto posúdenia.
- 130 Pokiaľ ide o druhý z uvedených dôvodov, týkajúci sa veľkosti E.ON Energie, treba uviesť, že Všeobecný súd v bode 296 napadnutého rozsudku na posúdenie primeranosti pokuty so zreteľom na túto veľkosť uviedol, že pokuta uložená tomuto podniku vo výške 38 miliónov eur predstavuje 0,14 % jeho ročného obratu. V tejto súvislosti stačí poznamenať, že toto percento, ktoré už bolo uvedené v odôvodnení 113 sporného rozhodnutia, E.ON Energie nespochybnila ani pred Všeobecným súdom, ani pred Súdny dvorom, a teda že ide o nesporný údaj v rámci tohto odvolacieho konania.
- 131 Za týchto podmienok treba konštatovať, že E.ON Energie nepredložila nijaký dôkaz, ktorým by bolo možné preukázať, že vzhľadom na skutočnosť, že Všeobecný súd prijal stanovenie pokuty v takejto výške, bola táto pokuta neprimeraná v porovnaní so samotnou veľkosťou podniku.
- 132 Pokiaľ ide aj o tretí dôvod, týkajúci sa potreby zabezpečiť dostatočne odstrašujúci účinok pokuty, treba pripomenúť, že podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 Komisia v prípade preukázania porušenia vecných pravidiel stanovených v článkoch 81 ES a 82 ES môže uložiť pokutu do výšky 10 % celkového

obratu daného podniku v predchádzajúcom obchodnom roku. Pokiaľ podnik marí úkony inšpekcie Komisie tým, že poruší pripevnené pečate, ktoré Komisia pripevnila na účely zachovania celistvosti dokumentov na čas potrebný na inšpekciu, aby sa prostredníctvom zmiznutia dôkazov získaných Komisiou vyhol takejto sankcii, výška pokuty stanovená podľa článku 23 ods. 1 nariadenia č. 18/2003 ho musí odradiť od takehoto konania. Avšak od okamihu, keď sa zistí, že došlo k porušeniu pečate, nemožno vylúčiť, že k takémuto konaniu došlo.

- 133 Vzhľadom na pokutu, ktorú možno E.ON Energie uložiť podľa článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 za predpokladu, že sledované praktiky sa preukázali, pokutu vo výške 38 miliónov eur stanovenú v spornom rozhodnutí, ktorú potvrdil Všeobecný súd v napadnutom rozsudku a ktorá predstavuje 0,14 % jej ročného obratu, nemožno považovať za prehnanú so zreteľom na potrebu zabezpečiť jej odstrašujúci účinok. V každom prípade je potrebné dodať, že tým, že Všeobecný súd v bode 294 napadnutého rozsudku uviedol tri dôvody spomenuté v bode 127 tohto rozsudku, z právneho hľadiska dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktoré prijal pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci v súvislosti s primeranosťou uloženej sankcie.
- 134 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je namieste zamietnuť všetky tvrdenia E.ON Energie týkajúce sa údajného porušenia zásady proporcionality v rámci posúdenia závažnosti porušenia a výšky pokuty.
- 135 Pokiaľ ide o tvrdenia E.ON Energie týkajúce sa výkonu dokazovania, treba vzhľadom na skutočnosť, že E.ON Energie v tomto kontexte uvádza, že Všeobecný súd mal nariadiť dokazovanie na zistenie toho, či a prípadne ako došlo k otvoreniu dverí miestnosti G.505 v noci z 29. na 30. mája 2006, pripomenúť, že v súlade s judikatúrou už citovanou v bode 115 tohto rozsudku len Všeobecný súd rozhodne o prípadnej potrebe doplniť informácie, ktorými disponuje vo veciach, o ktorých rozhoduje. V dôsledku toho mu nemožno v rámci šiesteho odvolacieho dôvodu vytýkať, že predovšetkým v bodoch 84 až 86 napadnutého rozsudku rozhodol nedoplniť tieto skutočnosti a najmä nevypočúť držiteľov kľúčov ako svedkov, predovšetkým ak tieto osoby podali miestoprísahné vyhlásenia v rámci správneho konania.
- 136 Čo sa týka tvrdenia E.ON Energie založeného na skutočnosti, že názor samotnej Komisie spočiatku nebol veľmi jednoznačný, takže mohol zavádzať a neskôr ho už nebolo možné objasniť, treba uviesť, že už citovaný rozsudok Suiker Unie a i./Komisia, na ktorý sa v tomto kontexte odvoláva, nemožno uplatniť na predmetnú vec. Súdny dvor už totiž zamietol všetky odvolacie dôvody, ktorých cieľom bolo spochybníť posúdenia Všeobecného súdu vo veci samej, a najmä posúdenie, podľa ktorého celistvosť spornej pečate nebola narušená prekročením jej dĺžky uskladnenia, ktoré vyjadril predovšetkým v bodoch 63 a 199 až 203 napadnutého rozsudku a pripomenul v súvislosti so stanovením pokuty v bode 290 uvedeného rozsudku. E.ON Energie by tak nemala nijaký dôvod namietat proti použitiu spornej pečate, hoci by vedela o prekročení uvedenej dĺžky uskladnenia, a nedostatok informácií v tejto súvislosti v čase, keď bola pečať pripevnená, nemožno považovať za poľahčujúcu okolnosť.
- 137 V zostávajúcej časti stačí konštatovať, že E.ON Energie sa svojimi tvrdeniami vyjadrenými v rámci šiesteho odvolacieho dôvodu snaží len dosiahnuť nové posúdenie skutkového stavu veci alebo primeranej povahy výšky pokuty. V súlade s judikatúrou pripomenutou v bodoch 64 a 125 tohto rozsudku treba tieto tvrdenia zamietnuť ako neprípustné.
- 138 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že šiesty odvolací dôvod treba zamietnuť a v dôsledku toho aj odvolanie v celom rozsahu.

O trovách

¹³⁹ Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať E.ON Energie na náhradu trov konania a E.ON Energie vo svojich dôvodoch nemala úspech, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Odvolanie sa zamieta.**
- 2. E.ON Energie AG je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy